

Když se ráno po probuzení kouknu z okna na Evropskou ulici v Praze, dokážu si udělat představu o dopravní situaci na sousedním Kulaťáku. Dnes stála kolona vozidel do nedohledna. Takže co se dnes děje? Jsou dvě možnosti. První – na Kulaťáku či v některé z přilehlých ulic, kudy ráno proudí stovky vozidel, někdo někoho naboural. Druhá – u hlavního vchodu do Generálního štábu AČR se něco chystá. A když je tato jinak malá a bezvýznamná ulička uzavřena, doprava v okolí to okamžitě pocítí.

Dnes „bé“ je správně. Historici z VHÚ připravili další výstavu, která ozdobí na několik týdnů či měsíců prostory u Památníku zahraničním vojákům před GŠ. Miluji tyhle galerie pod širým nebem. Kolik lidí dnes říká, že nemá čas. Nedojdou do výstavních sání, muzeí či kulturních domů. Tak se před pár lety umění a historie vydaly do ulic. A kolem masivních panelů je najednou plno, kolemjdoucí se zastavují, čtou a prohlížejí. Z daleké minulosti se před nimi vynořují tváře, dokumenty, záznamy událostí. Těch, které by jinak nepotkali. Na které by jinak ani nepomysleli. Které většinový tisk málokdy připomene.

A další patrioti ze své vůle a za své prostředky instalují pamětní desky na domech popravených vlastenců. Také taková galerie v ulicích. Díváte se na domy a čtete. Skoro v každé ulici najdete hrdinu.

A pak že nejsou....

Příští týdný budou venkovní galerie, ale i parky či náměstí v Praze (a doufám, že i v jiných městech a obcích) ve znamení Anthropoidu.

Operace, do jejíhož názvu vetkli její strůjci slovo lidského rozměru, změnila život mnoha lidí, a vlastně i národů. Někteří trpěli, jiní se mstili, a konečně další se radovali z důsledků tohoto činu, mezi nimiž vynikalo oduznání podpisu pod Mnichovskou dohodou státy Velké Británie, Francie a v roce 1944 také Itálie.

Na stránkách Historického kaleidoskopu najdete množství faktických informací o vojácích, kteří čin vykonali, jejich rodinách, spolupracovnících, i o důsledcích a utrpení, které následovaly. Najdete je také v bezpočtu publikací známých badatelů a historiků, které podrobně popisují děje, osobnosti na obou stranách barikády, i nejnovější poznatky.

To nejdůležitější však musíme hledat sami v sobě.

Ptát se, proč i nyní, po 75 letech od největšího odbojového činu v tehdy nacisty okupované Evropě ještě mnoho našich spoluobčanů pochybuje o nutnosti této operace. Proč se ještě 28 let po sametové revoluci hojně vyskytují názory, že počty popravených vlastenců převážily hodnotu

tohoto činu.

Možná by k probuzení blouznivců a ignorantů pomohl sci-fi film. Jeho děj by se odehrával v roce 2017. Je 75 let po neúspěšném atentátu na Heydricha. V české kotlině je úřední řečí němčina. Sochy českých spisovatelů, hudebníků, vojáků, revolucionářů zavál prach a písek na smetištích. Pár čecháčků se krčí ve fabrikách. Občas se odváží napsat svým příbuzným na Sibiř. Odpovědi se nedočkají. A národ už nevstane. Nikdy.

Nikdy?

Čest památce Jana Kubiše a Josefa Gabčíka, obyčejných kluků, kteří nám ukázali smysl života.

Čest všem vlastencům, kteří šli před 75 lety zastavit tyrana.

My jsme nezapomněli.

Jindra Svitáková